

**Vastaus kuntalaisaloitteeseen koskien tuulivoimaloiden  
ympäristöhaittojen kohtuullistamiseksi, vaatimuksia  
kaavoitukseen ja rakennusluville**  
Kunnanhallitus 15.05.2023

Dnro  
36/00.01.02.02/2023

|                                       |                                                                                                |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Päätös                                | Kunnanhallitus päätti merkitä tiedoksi ympäristölautakunnan vastauksen kuntalaisaloitteeseen.  |
| Esittelijä                            | kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217<br>etunimi.sukunimi(at)hartola.fi              |
| Päätösehdotus                         | Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi ympäristölautakunnan vastauksen kuntalaisaloitteeseen. |
| Valmistelija /<br>lisätietojen antaja | kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217<br>etunimi.sukunimi(at)hartola.fi              |
| Muutoksenhaku                         | Muutoksenhakukielto                                                                            |

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Ympäristölautakunta 25.04.2023

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Päätös | <p>Kuntalaisaloitteessa on hyvin huomioitu asioita, joita tuulivoimaloiden rakentamisesta voi aiheutua. Ympäristölautakunta pitääkin esitettyjä huomioita hyvinä.</p> <p>Ympäristölautakunta toteaa, että tuulivoimaloiden rakentaminen voidaan toteuttaa voimassa olevien määräysten ja lakien mukaisesti, eikä siten ole tarpeen rajoittaa tai määrätä paikallisia ohjeita ja määräyksiä tuulivoiman rakentamiselle. Kaavoituksen yhteydessä tehdään ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa arvioidaan tuulivoimaloiden soveltuvuus rakennuspaikoille. Tuulivoimaloiden rakentaminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tiukkojen reunaehtojen asettamisilla voi olla negatiivista vaikutusta tuulivoimaloiden sijoittumiseksi Hartolan kunnan alueelle. Tuulivoimalat tarvitsevat purkamisluvan maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaisesti, jossa määrätään kaikki rakenteet purettavaksi. Erillisen vakuuden määrääminen ainoastaan tuulivoimaloiden purkamiselle ei ole perusteltua ja tasapuolista. Jatkossa tulisi määrätä vakuudet kaikille rakennuksille, joille myönnetään rakennuslupa.</p> |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Energiatuotantoalueiden raamit tullaan arvioimaan uudessa rakennusjärjestyksessä.

Asian käsittely

Esittelijä rakennustarkastaja, Juha Mara, 044 797 8572  
etunimi.sukunimi(at)heinola.fi

Päätösehdotus Kuntalaisaloitteessa on hyvin huomioitu asioita, joita tuulivoimaloiden rakentamisesta voi aiheutua. Ympäristölautakunta pitääkin esitettyjä huomioita hyvinä.

Ympäristölautakunta toteaa, että tuulivoimaloiden rakentaminen voidaan toteuttaa voimassa olevien määräysten ja lakien mukaisesti, eikä siten ole tarpeen rajoittaa tai määrätä paikallisia ohjeita ja määräyksiä tuulivoiman rakentamiselle. Kaavoituksen yhteydessä tehdään ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa arvioidaan tuulivoimaloiden soveltuvuus rakennuspaikoille. Tuulivoimaloiden rakentaminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tiukkojen reunaehtojen asettamisilla voi olla negatiivista vaikutusta tuulivoimaloiden sijoittumiseksi Hartolan kunnan alueelle.

Tuulivoimalat tarvitsevat purkamisluvan maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaisesti, jossa määrätään kaikki rakenteet purettavaksi. Erillisen vakuuden määrääminen ainoastaan tuulivoimaloiden purkamiselle ei ole perusteltua ja tasapuolista. Jatkossa tulisi määrätä vakuudet kaikille rakennuksille, joille myönnetään rakennuslupa.

Energiatuotantoalueiden raamit tullaan arvioimaan uudessa rakennusjärjestyksessä.

Valmistelija/  
lisätietojen antaja rakennustarkastaja, Juha Mara, 044 797 8572  
etunimi.sukunimi(at)heinola.fi

Asian valmistelu Hartolan kunnalle on jätetty aloite tuulivoimaloiden ympäristöhaittojen kohtuullistamiseksi seuraavat, kaavoituksessa ja rakennuslupaehdoissa huomioitavaksi vaatimukset (1-5).

### **Vaatimukset**

1. Tuulivoimalan kokonaiskorkeus siipineen on korkeintaan 200 m (sähkötehoa ei rajoiteta). Korkeus ja etäisyys määrittää voimalan näkyvyysalueen piha-alueille vaikka puustoa olisi runsaasti.

2. Etäisyys asuinrakennukseen (vapaa-aika sekä pysyvä) min 2 km ja vesialuetta ei lasketa etäisyysmittaan (ääni kulkee veden pinnalla vaimentumatta ja vesialueesta ei muodostu mitään näköestettä katsojan ja voimalan välille).
3. Melu max 40dB yöllä ja 45dB päivällä asuinrakennusten piha-alueella 1,5m korkeudella koko käytettävissä olevalla tuulinopeusalueella.
4. Lentoestevalot tutka-automatiikalla, normaalisti valoja ei päällä (OCAS). Ympäri vuorokautinen häiritsevä valojen vilkkuminen poistuu.
5. Voimalan purkamiselle ja paikan ennallistamiselle vakuus.

Kunnalla on oikeus ja velvollisuus ajaa kuntalaisten ja kunnan kesäasukkaiden etua ja hyvinvointia, määrittämällä raja-arvot toiminnalle, jonka haitat ulottuvat paljon tuulivoimakiinteistön ulkopuolelle. Määritykset ovat toimijan kannalta helposti toteutettavissa, eivätkä ne juuri rajoita toimintaa tai tuottoa. Ilman mitään rajoituksia haitat voivat olla liian suuria ja tulla yllätyksenä. Koskematon luontomaisema ja hiljaisuus ovat arvoja, joita kannattaa vaalia.

## **Vastaus**

Kuntalaisaloitteessa on hyvin huomioitu asioita, joita tuulivoimaloiden rakentamisesta voi aiheutua.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole Hartolan kunnan alueelle osoitettu tuulivoima-alueita. Päijät-Hämeen liiton tekemässä selvityksessä on Hartolan kunnan alueelle osoitettu tuulivoimaan soveltuvia alueita kolme. Tuulivoimaloiden sijainnit on katsottu mm. suotuisien tuuliolosuhteiden perusteella. Alueita ei ole siten tarkasteltu mm. loma-asutuksen tai asutuksen perusteella.

Tuulivoimaloiden rakentamisen alueet muuttavat alueiden maankäytöllistä tilannetta huomattavasti. Tuulivoimala-alueet ovat energiantuotantoalueita. Siten voimaloiden maankäytöllinen tilanne ja vaikutukset tulee arvioida hyvin tarkkaan ennen niiden rakennusluvan myöntämistä. Tuulivoimaloiden rakentamisesta voi aiheutua laaja-alaisempaa vaikutusta mm. maisemallista haittaa ja haittaa sähkönsiirtolinjojen rakentamisesta. Paikallisia haittavaikutuksia ovat mm. melu-, varjostus- ja maisemavaikutukset.

Ennen tuulivoimaloiden rakennuslupakäsittelyä ja rakentamista on tuulivoimala-alueille tehtävä kaava, joka on perusteena rakennusluvalle. Kaavoituksen lisäksi tuulivoimaloiden rakentaminen voi edellyttää puolustusvoimien luvan,

lentoesteluvan, ympäristöluvan tai vesilain mukaisen luvan. Kaavoituksen yhteydessä ympäristö- ja maisemavaikutuksia arvioidaan ympäristönvaikutusten arviointimenettelyssä (YVA). Menettelyssä arvioidaan mm. voimaloiden sijoittumista ympäristö- maisemakuvaan, tuulivoimaloiden vaikutuksia linnustoon jne.

Maankäyttö- ja rakennuslain 77 §:n mukaan tuulivoimalan rakentaminen voidaan myöntää voimassa olevan yleiskaavan mukaan. Yleiskaavan käyttö on tuulivoimalan rakennusluvan perusteena.

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaan, sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Voimassa olevien lakien ja asetusten lisäksi Hartolan kunnan alueella rakentamista ohjataan rakennusjärjestyksellä, joka on tullut voimaan 01.09.2016. Rakennusjärjestyksessä ei ole tuulivoimaloita ohjaavia määräyksiä, joten tuulivoiman rakentaminen tapahtuu siten kaavoituksen perusteella. Hartolan kunnan alueen rakennusjärjestystä ollaan uusimassa ja sen uusimisen yhteydessä tulee myös harkita määräyksiä tuulivoimaloiden rakentamiseen.

Kaavoituksella voidaan määrätä ja ohjata tuulivoimaloiden rakentamista ja kaavamääräyksillä voidaan asettaa reunaehdot tuulivoimaloiden rakentamiselle. Siten ei ole järkevää asettaa tuulivoimalan rakentamiselle erityisiä ehtoja, jotka koskevat koko kunnan aluetta, vaan tuulivoimaloiden rakentaminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Reunaehtojen asettamisilla voi olla negatiivista vaikutusta tuulivoimaloiden sijoittumiseksi Hartolan kunnan alueelle.

Tuulivoimalat tarvitsevat myös purkamisluvan maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaisesti, jossa määrätään kaikki rakenteet purettavaksi (maanpäälliset ja -alaiset rakenteet). Erillisen vakuuden määrääminen ainoastaan tuulivoimaloiden purkamiselle ei ole perusteltua ja tasapuolista. Jatkossa tulisi määrätä vakuudet kaikille rakennuksille, joille myönnetään rakennuslupa.

Kuntalaisaloite on nähtävillä kokouksessa kokonaisuudessaan.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Tiedoksianto

Kunnanhallitus